

ת"פ 3434/02/21 - מדינת ישראל נגד גרגורי נתניאל ברצ'וק

בית המשפט המחוזי בחיפה
ת"פ 21-02-3434 מדינת ישראל נ' ברצ'וק (עוצר)
בפני כבוד השופט רונית בש
בעניין: מדינת ישראל
נגד
הנאשם גרגורי נתניאל ברצ'וק (עוצר)

גזר דין

1. הנאשם הורשע על יסוד הודהתו בעובדות כתוב האישום בביצוע עבירה של שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין, התשל"ג-1977.

כתב האישום

2. על פי כתב האישום, בתאריך 24/1/21 סמוך לשעה 10:55 הגיעו הנאשם לסניף בנק דיסקונט ברחוב הרצל 16 בחיפה, במטרה לשודד את סניף הבנק. בזמן שהותו בסניף, כיסה הנאשם, לシリוגין, מחצית מפנים- באזורי הפה והאף, באמצעות בנדנה. סמוך לאחר הגעתו לסניף הבנק, הקיש הנאשם את מספר תעודת הזהות שלו וזמן תור לעמודות השירות. הנאשם התישב בכיסא בסניף הבנק והמתין למללה מחצי שעה, עד אשר הגיע תורו. סמוך לשעה 11:30 נקרא הנאשם לסתור לעמדה 11. בהמשך לאמר לעיל, נגש הנאשם לעמדה 11, שם ישבה איתה עת הפקידה גט.. הנאשם איים על הפקידה בכך שהוא יתוק בו היה כתוב בעברית- "יש לי פצחה תן לי את הכסף" ובאנגלית-

"have a bomb give me the money" וזהת כדי לגרום לה למסור לידי את הכסף. מפה את פחדה מפני הנאשם, הוציאה הפקידה סכום של 1850 ₪ בזמן ומסרה אותו לנאשם. הנאשם הכנס את הכסף לתיקו ומיהר לעזוב את סניף הבנק, כשברשותו הכסף, אותו נטל ונשא בכוונה לשולול אותו שלילת קבוע מבעלן.

הראות לעונש וטייעוני הצדדים לעונש

3. במסגרת הראות לעונש הגיע בא כוח המאשימה את גילוון המרשם הפלילי של הנאשם (ט/1), וכן הגיע את טיעוני המאשימה לעונש בכתב (ט/2) ואסופה פסיקה לתרמוכה בעמדת המאשימה לעונש (ט/3). כמו כן, הוסיף ב"כ המאשימה וטען בקצרה לעונש בדין לפני ביום 30.5.2021.

4. בטיעוניה לעונש, הדגישה המאשימה את חומרת עבירת השוד ואת הנזק הרב הטמון בה תוך שהפנהה לפסיקת עמוד 1

בית המשפט העליון המלמדת על חובתם של בתי המשפט לנ��וט בענישה מחמירה ומרתיעה של מאסר בפועל מажורי סORG ובריח נגד מבצעי עבירות השוד, לרבות כזו בוצעה ללא אלימות חמורה ולא שימוש בנשק חמ או קר.

5. עוד נטען כי עבירות השוד בכלל ושל פקידי בנק בפרט הפכו לנפוצות בשל הקלות ביצוען והרוח הקל הטמון בכךן, וכי בנסיבות אלו, נדרש ענישה שתתרתיע עבריים כדוגמת הנאשם מלפועל בדרך דומה ותהפוך את ביצוע העבירה ללא כדאית.

6. המאשימה צינה בטיעונה לעונש את הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע עבירת השוד - בטעון הציבור, הזכות לקניין, שלמות הגוף וכבודם של צרכני ועובדיו הבנק בפרט ושל הציבור בכלל. הודהה על ידי המאשימה הפגיעה הקשה בביטחונם האישי של לקוחות ועובדיו הבנק וזאת בנוסף לתחושים הפחד והחרדה הנגרמות להם על ידי עבירת השוד.

7. לטענת המאשימה, עסקין בשוד שקדם לו תכנון הכלול הכספיות בפטק, כיסו מחלוקת מפני של הנאשם על ידי בנדנה והמתנה בבנק מעלה לחצי שעה, במהלךיה יכול היה הנאשם להימלך בדעתו. נטען כי חלקו של הנאשם הוא מוחלט ואחריוותו מלאה וכי היה מודע היטב לחומרת מעשייו והשלכות התנהגותו.

8. לשיטת המאשימה, מתחם העונש ההולם בתיק זה נع בין שניים עד 4 שנות מאסר בפועל. נכון הרשותה קודמת של הנאשם בעבירות של השחתת מקרקעין וגידול סמים בגין הושת עליו עונש של מאסר בפועל, ומשלא פיצה את המתлонנת, עותרת המאשימה להטלת עונש של מאסר בפועל על הנאשם ברף האמצוי של מתחם הענישה הניל, תוך שהיא מציינת כי קיימת חשיבות בתיק זה להרטעת הנאים ולהרטעת הרבים. בנוסף לעונש של מאסר בפועל, מבקשת המאשימה להשיט על הנאשם עונש של מאסר מוותנה ממשמעותי ופיזי כספי למતلونנת.

9. הסגנור, בטיעונו לעונש, ביקש לראות את נסיבות המקירה שבפניו כנסיבות המלמדות על שוד שבוצע ברף נמוך מבחינת חומרת המעשה. הוטעם כי עסקין בתכנון מוקדם חובייני המעלת אף גיחוך שעה שהנאשם הקיש בבנק את מספר תעודה זהות שלו וחיכה שם יותר מחצי שעה כשפניו גלוות. עוד נטען לעניין זה כי הנאשם נתפס מיד לאחר ביצוע המעשה והודה. הסגנור ביקש גם לראות בכך שהוא שahnasm אים באמצעות פתק שרשם בעברית לאחר תרגום בגוג'ל כמעשה של אדם במצוקה המבקש למשה להיתפס. לטענת הסגנור, אף במקרים חמורים יותר הוטלו בגין העבירה שבפניו עונשים קלים מהעונש לו עותרת המאשימה. לשיטתו, מתחם העונש ההולם בתיק זה אמרו להתחיל בעונש של מאסר בפועל בעבודות שירות. עם זאת, הבהיר הסגנור כי הוא אינו עותר בתיק זה לענישה בעבודות שירות כי אם לקביעת מתחם עונש הולם שיחל בעונש הנitin לRICTI בעבודות שירות. הסגנור גם הגיע אסופה פסיקה להמחשת עמדת ההגנה לעונש (נ/1).

10. עוד טען הסגנור כי הנאשם שיתף פעולה באופן מלא עם המשטרה וכן כי הוא עצור במשך תקופה של 4 חודשים, במהלךם חלה בקורונה. נטען כי הנאשם בודד בארץ וחוי כאן ללא משפחה, וכי הוא אף אושפץ מספר פעמים במחלקות פסיכיאטריות. הסגנור הבהיר כי רק אביו של הנאשם בקשר עמו מדי פעם בדרך של שליחת כספים לנאים. במקרה זה נטען כי מצבו הכלכלי של הנאשם קשה מאוד וכי אי לו מקורות פרנסה בארץ.

11. לפיך, ובהינתן הודאת הנאשם בהזדמנות הראשונה ולקיים הארכיות על ידו ונוכח עברו הפלילי שאינו מכבד כולן רק הרשות אחת בלבד, מבקש הסגנור להשיט על הנאשם עונש ברף הנמוך של מתחם המוצע על ידו, וזאת תוך שהוא סופר כי סכום הכספי שנגנב במסגרת השוד נתפס.

12. הנאשם, בדברו בפני בית המשפט, אמר כי הוא מודה בכל המיויחס לו ולוקח אחריות, וכן כי הוא מודע למעשי ומצדיע עליהם.

דין והכרעה

13. תיקון מס' 113 לחוק העונשין מתחוו את העיקרון המנחה את ביהם"ש בבאו לגזר דין של נאשם שהוא, לפי סעיף 40ב לחוק העונשין, עיקרון ההלימה, ולפיו צריך להתקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לעיקרון ההלימה נקבע מתוך העונש הולם תוך מתן הדעת לערכ החברתי שנפגע מביצוע העבירה, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות ביצוע העבירה, הכלולות בסעיף 40ט לחוק העונשין.

14. הערכים החברתיים הנפגעים כתוצאה מביצוע עבירת השוד בה הורשע הנאשם, כוללים את זכות הקניין לצד הפגיעה בסדר הציבורי ובביטחונים ושלומם של לקוחות הבנק ועובדיו. להמחשת הערכים שנפגעו בעניינו יפים הדברים שנאמרו בע"פ 7537/16 מזרחיי נ' מדינת ישראל (30/1/17): "בית משפט זה עמד פעמים רבות על חומרתה של עבירת השוד - אף במצבים בהם זו נעשית ללא אלימות פיזית ומבליל' שהנאשם אוחז בפועל בנשק חם או קר - וקבע כי יש בה פגוע בביטחון האיש של קורבן העבירה, כמו גם בסדר הציבורי ובתוחשות הביטחון של הציבור כלו ... ברוי כי מעשים אלה הינם חמורים, וכי שهواتם על ידי בית המשפט המחווי, הם טומנים בחובם פוטנציאלי פגעה רב בערכים המוגנים העושים את מלאכתם ונונחים שירות לציבור. זאת ועוד, הרוי שפוטנציאלית הפגיעה בעניינו אף מתרחב לערכים המוגנים של שמירה על זכות הקניין והגנה על פעילות עסקית תקינה".

15. במסגרת בוחנת הנסיבות הקשורות ביצוע העבירה יש לציין, לחובת הנאשם, את התכנון שקדם לביצועה שכן הוא שהה בבנק למשך מחצית שעה ואף כיסה את פניו, לシリוגן, ע"י בנדנה, דבר המעיד על כך שתכנון לבצע את עבירת השוד. עם זאת, אין להתעלם מהתנהלותו של הנאשם המUIDה כי עסקין בתכנון חובייני, כפי שטען הסגנו ובצדק. הנאשם כיסה את פניו רק לシリוגן וכן הקיש את מספר תעודה זההות שלו בהזמין תור לעמדת השירות, ובכך חשף את זהותו והתנהג כמו שմבקש להיתפס.

16. הנאשם לא נהג, אמנם, באלימות פיזית כלפי פקידת הבנק ואף לא אחז בנשק כלשהו במהלך השוד. ברם, על בית המשפט לזכור לחובת הנאשם את הפחד והאימה שלבטח חשד פקידת הבנק שאומה ע"י הנאשם בפתח בו נרשם כי ברשותו פצחה. סכום הכספי שנגנבה במהלך השוד אינו גבוה והוא אף נתפס והושב, דבר מהוועה טעם לקולה. דא עקא שמעבר למיניד של הפגיעה בזכות הקניין, עסקין גם בפגיעה בנפשה של פקידת הבנק שלא תימחה במהרה, אם בכלל. בנקודה זו יפים דבריו הבאים של בית המשפט העליון, כפי שנאמרו זה מכבר בע"פ 3069/05 מדינת ישראל נ' אבוטבול (2.8.06): "חומרתה של עבירה זו כלפי הפרט מורכבת משני נדבכים משתלבים. האחד, הפגיעה בקניינו של קורבן השוד ... והשני, המיד הפוגעני, האלים והמאים. גם אם קיבל קורבן השוד את כל רכושו בחזרה, בלי פגע, לא במהירה יחלימו צלקותיו הנפשיות".

17. על בתי המשפט מוטלת החובה להגן על נותני השירות, למיניהם, לבטח תיגע תחשות הביטחון האישית שלהם, וזאת בדרך של השתת ענישה ממשוערת למען יראו ויראו הן העברין והן עבריינים אחרים בכוח, המבקשים להשיג רוחים קלים בדרך של ביצוע עבירות שוד כלפי נותני השירות שהינם עוברים "טרף קל" בהיותם מפוחדים וחסרי אונים.

18. במסגרת בחינת מדיניות הענישה הנהוגה תובא הפסיקה הבאה:

ע"פ 5940/13 ימין נ' מדינת ישראל (4/7/2014) - נדחה ערעורו של מי שהורשע על פי הודהתו בעבירה של שוד. הלה נכנס לסניף בנק, כיסה את פניו וניגש לכספרית, תוך החזקת טלפון נייד מתחת חולצתו באופן הנזהה אקדמי, והוא לה למסור את הכסף שבידה. הספרית מסרה לערער 3,700 ₪. אותו מעערר גם החזיק סמים שלא לצורך עצמה בנסיבות קטנות. בית המשפט המחויז קבע מתחם עונש הולם שבין שבע שנים מאסר ל-3 שנים מאסר, וגזר עונש של 24 חודשים מאסר בפועל שנותר על כנו.

ע"פ 3929/15 יצחק נ' מדינת ישראל (2/11/15) נדחה ערעורו של מי אשר הורשע על פי הודהתו בעבירה של שוד. הלה נכנס לסניף בנק והציג לפקידה פתק המאים כי ברשותו אקדמי. הפקידה מסרה לו כ-10,000 ₪. העבירה בוצעה על רקע מצוקה כלכלית. בית המשפט המחויז קבע מתחם שבע בין 12 ל-36 חודשים מאסר בפועל, וגזר על אותו מעערר עונש של 22 חודשים מאסר בפועל שנותר על כנו.

ע"פ 1382/17 ווסקר נ' מדינת ישראל (4.12.17) נדחה ערעורו של מעערר, בעל עבר נקי, שהורשע מכוח הודהתו בביצוע שני אירופי שוד בנק, באמצעות פתק, באמצעות עליון עונש שעיקרו 32 חודשים מאסר בפועל.

19. לאחר שבחןתי את העריכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע עבירת השוד, כמו גם את נסיבות ביצוע העבירה ואת מדיניות הענישה הנהוגה במקרי שוד דומים, הגיעו לכל מסקנה כי מתחם העונש ההולם בתיק זה, נع בין עונש של 12 חודשים מאסר בפועל לבין עונש של 36 חודשים מאסר בפועל.

20. במסגרת בחינת הנسبות שאינן הקשורות ביצוע העבירה עצמו, בראש ובראשונה, לקופה, את הודהתו בהזדמנות הראשונה של הנאשם בעבודות כתוב האישום, הודהה שחסכה, מעבר לזמן היקר של בית המשפט, גם את העدت עדי התביעה ובמיוחד את העدت פקידת הבנק. עוד אציין את חרטת הנאשם העולה, כאמור, מדובר בדיון, לרבות את העבודה שנטל אחראית על מעשיו והודה כבר בחקירה המשטרתית. לכך אוסיף, לטובת הנאשם, את נסיבות חיוויתו, כפי שהוא או לעיל מפי הסגנור, לרבות מצבו הכלכלי שהינו בכיר ע. עוד אזכיר, לקופה, את הייתהו הנאשם במעט תקופה של 4 חודשים, במהלך חלה בקורונה, תוך שודגש את בידותו הקשה של הנאשם בארץ ואת מרכיבותו הנפשית, כמוואר מפי הסגנור. לחומרה, יש לתת את הדעת לכך שה הנאשם ריצה בעבר עונש של 8 חודשים מאסר בפועל בגין הרשעה משנה 2018 בעבירות רבות של השחתת פני מקרקעין, בעבירות סמים ובעבירה של הייזק לרכוש בمزיד, וזאת מבלתי להתעלם מכך שמדובר בהרשעתו היחידה בפלילים שאינה כוללת בחובה עבירת רכוש.

21. לאחר שנתי דעתך למכול הטעמים הנ"ל, אני בדעה כי יש להשית על הנאשם בתיק זה עונש של 15 חודשים מאסר בפועל, בגין ימי מעצרו, וזאת לצד רכיב עונשה של מאסר מוותנה ופיזי לטובת נגעת העבירה (פקידת הבנק).

22. בסיכומו של דבר, אני דנה את הנאשם כדלקמן:

למאסר בפועל לתקופה של 15 חודשים, בגין ימי מעצרו (יום 21/1/24).

למאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך 3 שנים וה坦אי הוא כי הנאשם לא יבצע עבירת אלימות מסווג פשע או עבירת רכוש מסווג פשע לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977.

למאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים וה坦אי הוא כי הנאשם לא יבצע עבירת אלימות מסווג עון או עבירת רכוש מסווג עון לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977.

אני מורה לנายน לפצצת את פקידת הבנק פיזי בסכום של 3,000 ל"נ, אשר יופקד על ידי הנאשם עבור פקידת הבנק, בקופהת בית המשפט, עד ליום 6/10/21.

הממשה תמציא בכתב לתיק זה, תוך 7 ימים, את פרטיה העדכניות של נגעת העבירה-פקידת הבנק, לצורך העברת סכום הפיזוי לידיה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ז סיון תשפ"א, 06 יוני 2021, במעמד ב"כ המשמשה, עו"ד אבי אור-זר, ב"כ הנאשם, עו"ד צברי והנתן שהובא ע"י שב"ס וכן ב присence המתרגמן לאנגלית משה שרון.